

SATU TASKINEN

Tökéletes sülték*

– Hahó, nincs itt semmi – mondta az Osztrák, és meghökkent arccal visszajött a nappaliba.

– Mit jelent az, hogy nincs ott semmi? – kérdeztem én.

– Hát hogy a sült nincs a konyhában – válaszolta az Osztrák. Megkérdezte az anyját – az anyósomat –, hogy hol hagyta. Frau Mutti meg azt mondta, hogy ő ugyan hozzá sem ért.

– Ott kell lennie – jelentette ki Frau Mutti.

Egyetértettem vele. Hisz én voltam az, aki utolsóként matattam a konyhában, így hát nekem aztán tudnom kell, hol is van. Emlékeztem is, hogy magyaráztam valamit magamnak, mielőtt behurcoltam volna mindent az ebédlőasztalra. Valami olyasmit mondtam a disznónak, hogy sose felejtse el. Ráparancsoltam, hogy várakozzon, ám mindezt igen barátságosnak, játékosnak szántam. De ez itt most nem jelentett semmi jót. Kimentem, és megnéztem magam is. Hogyan, milyen sorrendben is történtek a dolgok? Frau Mutti rátette a sültet a kenyérvágó deszkára, a deszkát elsüllyesztette egy magas peremű edénybe, és mellé helyezte a kést. Én nem akartam semmit csinálni. Csak meg akartam ragadni a sültet, és be akartam vinni a nappaliba az asztalra. A megszokott módon. Azonban az utolsó pillanatban valami megváltoztatta bennem a véleményét. Odafordultam a konyhaszekrényhez, hogy levegyem a saját, finn mintákkal díszített tányérjaimat. Hisz ehhez megvan minden jogom: ahhoz, hogy úgy terítsem meg az asztalt, ahogy nekem tetszik. Azt akartam, hogy minden a lehető legszebb legyen. Semmi mást. Ünnepelni akartam. Az osztrák család tiszteletére. De most, amikor egymás szavába vágva kiabáltak mind a hárman valamit a nappaliból..., és kiabáltak..., nem tudtak már tovább várni, éhesek voltak, csodálkoztak, hogy hol a csudában vagyok még, hogy hát mi a baj már megint, és elkezdtek kitódulni a konyhába... Nem engedtem be őket. Még csinosítanom kell a dolgokon, mondtam. Mert hogy meglepetés is lesz.

– De hát ott van az. Mi a csudát bohóckodsz még? – hallatszott Frau Mutti hangja.

Ingerült volt. Az ilyesféle dolgokat egyáltalán nem találta viccesnek. Éhes volt, amit természetesen ki is nyilatkoztatott már egy jó párszor. És igaza volt. Frau Muttit senki sem vádolhatja azzal, hogy ne mondta volna meg, hogy éhes. Ami lényegét tekintve igazán pozitív dolog. Csak az ünnep főszereplője bújhatna már elő az odújából és adhatná át magát elfogyasztóinak. Nyitogattam a szekrényajtókat,

* A fordítás alapjául Satu Taskinen: *Täydellinen paisti* (Teos, 2011) című regénye szolgált.

mivel őszintén szólva fogalmam sem volt, mi mást tehetnék még ezen kívül, és már korábban is észrevettem, hogy bármiféle cselekvés jobb megoldás töprengés közben egy döntés meghozatalához, mint pusztán a görcsös gondolkodás. Az agynak szüksége van valamire, ami nem tartozik magához a dologhoz, ami elvonja a figyelmet; csak akkor lazul el, és a nyomás megszűntével megtalálja a megoldási lehetőségeket. Akár a tévé bámulása is segíthet az agynak a megfelelő dolgokról gondolkodni, hiszen tévé vagy bármi egyéb támpont nélkül csak gubbasztana a helyén mozdulatlanul és dacosan, mint dermedt kása egy osztrák villamosban. De miért villamos jut eszembe? – A szekrény nyitogatása közben a kezem beleakadt egy lapos dobozba, amiben néhány karácsonnyal korábban egy fürdőköpenyt kaptam az Osztráktól. Megint az a karácsony. És mi más is lett volna a dobozban, mint karácsonyi díszek. Kinyitottam. Benne ezüst, arany, Téaló manói, gyertyatartók.

Az ajtón először Marie-Luise kopogott. Aztán Frau Mutti. Kulcsra zártam belülről a konyhaajtót. És egy széket is odatettem. Az Osztrák a hangjáról ítélve eléggé határozottan elterelte az ajtótól a két nőt, és elkezdett kicsalogatni a konyhából. De én nem mehettem ki. Nem mehettem. Hogy mondhattam volna el, hogy mi történt, anélkül, hogy megvádoltak volna: meg akarom torpedózni az ebédet. Pedig én nem akartam elrontani semmit. De hogy mit mondhattam volna, amikor az igazság az volt, hogy a sertéssült, amit sütöttem, dédelgettem és szeretgettem egész délelőtt... hogy az a sertéssült, ami bizonyosan a legfinomabb, a legízletesebb sült volt egész Kelet-Ausztriában... hogy éppen ez, az én sültöm, eltűnt. *Malac, merre vagy? Malac, miért hagysz engem pácban? Malac, én bármit megteszek, ha előbújsz* – gondoltam és aztán visszavontam mégis mindent. Hisz mégse lehet egy malachoz úgy fohászolni, mint egy istenhez. *De, mindettől függetlenül, hogy a csudában magyarázom meg?* – gondoltam. Megcsörrent a telefon. Hagytam, hadd csörögjön néhányat, de végül mégis felvettem: „Halló? Igen?... Nem, köszönöm... Nem olvasok újságot... De én megvagyok hetilapok nélkül is!... Igen, ez tényleg nagyon kedves... Egy euró is sok, ha az újság egyenesen a szemetesbe kerül... Önnek is... Viszonthallásra.”

Az Osztrák követelte, hogy engedjem be a konyhába. Az övé a ház. Kinyitottam az ajtót.

– Nem tudom, mi történik itt. Nem én vagyok a hibás – mondtam az Osztráknak. – Esküszöm, nem csináltam semmit.

Az Osztrák megbámulta az asztalon lévő karácsonyi díszeket. Kikapcsolta a tévét. Az Osztrákot egészen jól érzékelhetően a gutaütés kerülgette. Kinézett a konyha ablakán, és alaposan megszemlélte a bokrokat, teljesen abban a hiszemben, hogy gonoszságból képes voltam a sertéssültet kidobni az udvarra, ahogy egyszer korábban kihajítottam a vonalas telefont.

– Ez azért talán mégiscsak egy kicsit másik történet, mint akkor – mondtam az Osztráknak. – Tudod jól, hogy nem szívesen pocskolok el ételt.

– Milyen történet? – kérdezte az Osztrák. Rám parancsolt, hogy nyugodjak meg. Úgy gondolta, hogy senki nem tartja az én hibámnak a történeteket.

– Mindig azt hajtogatod, hogy lusta vagyok – mondtam az Osztráknak. – És hogy a dolgok mindig zátonyra futnak. De most itt a bizonyíték rá, hogy a dolgok tőlem független okból szoktak zátonyra futni.

– Mikor mondtam én, hogy lusta vagy? – kérdezte az Osztrák. – Csak és kizárólag azt remélem, hogy egy kicsit kevesebbet fogsz aludni. És itt semmi nem futott zátonyra. Fejezd be, és ne hibáztasd mindig magadat. Így csak bolondot csinálsz magadból is, és másokból is. Minden és mindenki olyan, mint bármikor máskor. Csak a sültről van szó, semmi másról. Csillapodj le. Minden rendben.

KOZMÁCS ISTVÁN fordítása

